

Jul. Zeyer:

Gompači in Komurasaki.

(Japonski roman.)

(Nadaljevanje.)

Tudi Gompači se je globoko priklonil na ono stran, kjer je sedela Hotaru. Potem je pogledal na pahlijačo. Tu je bilo zapisano preprosto »Zakaj?« in pod to besedo je bil graciozno načrtan hortenzijev cvet.

Zardel je. Videl jo je pred seboj, kako mu je spustila, ko je odhajala iz gledališča, svoj okrvavljeni šopek hortenzij pred noge in kako mu je zašepetala svoj obupni »zakaj«.

In v ušesih mu je obenem zazvenel krik Mubare: »Bodi močan in Hotaru bo tvoja!«

»Da, močan bom!« je zašepetal razburjen. Sedel je v travo, vzel svoj čopič iz lakaste skatlice in napisal brž in odločno kitico brezhibnih in elegantnih verzov nekako te-le vsebine: »Zakaj so vzkipeli bogovi od jeze, ko so se, blodeči po novu ustvarjenem svetu, prvokrat srečali z boginjami in jih prvokrat uzrli? O zakaj? Boginje so postavile bogov presenetile in vzklile so v svojem blagotodju: »Glej, kako so moške krasni!« In v zboru so bogovi odgovorili: »Mi smo silni in močni, nam se je spodobilo izpregovoriti najprej in deklicam pristojni skromnost!« Tako so rekli užaljeni in so odšli. »Zakaj?« so se zmedeno povpraševale božanske deve.

Nekaj časa se je Gompačiju zdelo, da je ta žalitev, skrita za bajeslovnim plaščem prevelika in da gre njegova preračunljivost do nevarne skrajnosti. Hotel je v potoku svoje besede zmiti s pahlijačo toda v tem mu je pojavil Mubara zraven njega, mu pogledal čez ramo in čital njegove verz.

»Čudovito!« je vzkliknil in mu vzel pahlijačo iz roke. »Sam ti hočem biti za sla, prijatelj.«

Gompači se je sicer branil, slednjič pa je privolil.

Hotaru je bila ravno sredi najvišjih dostojanstvenikov dvora in njihovih žen in hčerk, ko ji je Mubara podal pahlijačo. Vsi so umolkli. Vzela je pahlijačo in roka se ji je zatresla, ko je videla to, kar je bilo na njej zapisano. Noge so se ji šibile. Kakor omamljena se je oprijela Mubarove rame. Ta ji je vzel pahlijačo iz roke in se delal, kakor da misli, da mu jo Hotaru podaja.

»Ali naj prečitam namesto vas te ljubke verz?« je vprašal in se priklonil in preden so mogle njene drgetajoče ustne izgovoriti zanikajočo besedo, je že zvenela rimana Gompačijeva žalitev, ki jo je čital z mogočnim glasom njegov prijatelj, po dišečem vrtu in vsa sijajna družba jo je strme poslušala. Nihče si ni znal prav tolmačiti, kaj pomenijo te besede in kam merijo, a vsakdo je slutil, da se skriva v njih nekaj za deklico zelo žaljivega, in ta slutnja je postala brezdomna resnica, kajti Hotaru, blede kakor mramor, bi se bila zgrudila, ko bi je ne bil Mubara prestregel v naročje. Ko bi trenil, se je zopet zavedla.

»Izvrstno!« je vzkliknila in pogledala na Gompačija, ki je v tem trenutku trosil pest uvelih hortenzijevih cvetov v zrak.

»Čudovito ste uganili moje misli, ki so se skrivale za preprosto besedo in preprostim vprašanjem,« je nadaljevala Hotaru, ko se ji je bil na migljaj približal. »Škoda, da nihče od družbe ne ve, o čem sva govorila, preden ste napisali te verz; to škoduje vaši pesniški slavi, kajti malo-kdo zna presoditi vaš dovtip in nežni takt. Moja omotica, naravna posledica današnjega nenavadnega vrvenja, mi sedaj brani, da bi vam tudi jaz nekaj napisala. Odgovorim vam pozneje, še ta večer na kak način — in bodite prepričani, da vam

ob svojem času dokažem, kako znam čislati vaše besede in vašo čustva.«

Smehljala se je tako prijetno in ljubeznivo, govorila je tako voljno, neprisiljeno, da je skoro popolnoma prepričala svoje poslušalce. Vobče so bili prepričani, da gre tu le za pesniško igralko. Ko se je obrnila, je zadela Gompačija s pogledom, da je vztrepetal. Zavrtelo se mu je v glavi. Kaj se je skrivalo v neizmerni globini tega očesa? Ljubezen? Kaj drugega? Toda ta ljubezen se mu je zdelo po svoji neizmernosti strašna. Sicer pa je bilo v njenih besedah nekaj, kar ga je vznemirjalo. Kaj je neki bilo to? Ni vedel.

Dočim je tako premišljeval, so dozveneli na vseh straneh improvizirani verz in pesmi in nov ožji krog se je zbral okoli lotosovega prestola cesarice. Svetloba, večernega neba je ugašala, zvezde so vzhajale in ognjeni cvetovi umetnega ognja so letali v pestrih snopih proti oblakom. Cesarica je dala znamenje za novo igro. Hotela je poslušati izmišljene pravljice. Gostje so se obmetavali iz določene oddaljenosti s cveticami in, komur je padla cvetlica v naročje, je moral nekaj pripovedovati, nekaj kratkega in zanimivega v uglajeni obliki. Tako se je razpredla duhovita in lepa zabava. Pripovedovanje je bilo včasih iskreno in raznobarno kakor umetni ogenj, ki se je dvigal cel večer proti nebu, včasih zopet poetično kakor vonj nasadov, ki so dihal v večernem hladu. Tako jim je mineval čas.

Hotaru je sedela blizu lotosovega prestola vladarice, rože in lilije, ki so jih metali nanjo, ne da bi je zadeli, so ležale okrog nje kakor vonjivi poklon občudovanja. Gompači, ki ni spustil cel večer očesa z nje, je zvezal belo in modro hortenzijo z zlato nitjo in vrgel ta mali šopek tako dobro, da je padel deklici v naročje.

Pogledala ga je in vztrepetala. Takoj je uganila, kdo ga je vrgel, obračala se je počasi na vse

strani, dokler ni zagledala Gompačija. Uprla je svoje zamišljene oči v njegov obraz in pravila, povešaje glavo k prsom:

»Toliko lepega smo že slišali danes, da bi bila neskromna, ko bi hotela pridevati k tem biserom zgovernosti preprosti plod svojih misli. Pesniški dar so mi odrekli bogovi. Dovolite torej, da končam ta ljubki zabavni večer s pobožnim spominom. Noč se nagiblje in vladarica si želi počitka. Pravkar mi je dala znamenje.«

Cesarica je pokimala, Hotaru se je globoko priklonila in nadaljevala: »Ko sem nedavno prebiral knjigo svetih cvetov, ki jih je prinesel nekoč kitajski potnik Hinen-Cang iz rodni krajev svetega Buddh, sem našla v njej nežni, dišeči lotos.«

Uthnila je za hip in, upiraje trdno svoje oči v Gompačija, je začela potem praviti:

»V temni noči so se prikradli nekoč trije razbojniki v svetišče, v katerem je bila slavna soha Buddh, ki je imela sredi čela demant neizmerno vrednosti. Sijaj tega draga kamena jih je peljal po temi in s tresoč se roko je segel največji od njih po sveti dragotini. Soha ni bila visoka in zato se je razbojnik čudil, da ne more doseči njegove čela. Samo za ped je manjkalo, pa bi se dotaknil demanta. Ostala dva sta ga torej dvignila; toda kako sta se začudila, ko sta dvignila svojega tovariša na svoja ramena in uvidela, da se je iskril demant sedaj za štiri pedi nad njegovo roko. Brž so znosili vse sveto pohištvo svetišča in zlezli na visoko kopico trinožnikov in miz, potem je stopil drug drugemu na ramo; a vse zaman: čim više so stopali, tem više je žarel nad njimi demant v mističnem sijaju. Tu so videli, da se je zgodil čudež, da je soha rasla, da bi rešila dragotino, ki ji je žarela na čelu, pred nečistim dotikom,

(Nadaljevanje sledi.)

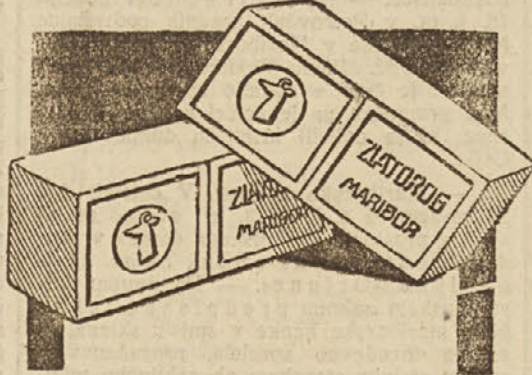
Obnovite naročnino za „Jutranje Novosti“.

Trboveljski premog in drva

ima stalno v zalogi vsako množino Družba „ILIRIJA“, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Tel. št. 220.

ROTA
NAJBOLSI
PISALNI STROJ BREZ
BARVNEGA TRAKA!

Na mesečne obroke po 250.— Din pri
L. BARAGA — Ljubljana
SELENBURGOVA ULICA 6/I.



Milo kupiti, se pravi zaupati!

Zato se ne dajte motiti po nižjih cenah, kajti, kar je ceno, ne more biti najbolje! Malovrednejša mila vsebujejo malo maščobe, temveč pa luga. Zlatorog je milo, pri katerem ste sigurni naj-večje trpežnosti Vašega perila.

„Vesna“ Brata Pohlin i. dr.
tvornica vlasnic, ključic, rinčic
za čevlje, kovinastih gumbov
i. t. d.

Ljubljana I., poštni predal št. 126.
Sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množini izvršujejo.
Zahtevajte vzorce in cenik. Pri večjih naročilih popust.

Enodružinsko hišo
z vrtom blizu električne železnice s prostim stanovanjem
proda za Din 95.000.— Realiteta pisarna, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

Priporočila se
konfekcija, krojačnica za dame
in gospe po meri, po najmodernejših žurnalih, Brata Brunskole, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Gozdni tehnik
z višjo šolsko izobrazbo, 3. l. prakso, geodet, izvežban tudi v gospodarskih načrtih bi rad premenil službo. Govori slovensko, češko in nemško — jugoslovanski državljani. — Ponudbe pod šifro „gozdar“ na upravo lista.

Znanja želi
pisarniški vodja v Mariboru, srednjih let, ločen, prijaznega, simpatičnega obnašanja, s premožno damo, če mogoče z lastnim stanovanjem. — Dopis pod „Možitev ni izključena“ na upravo „Jutranjih Novosti“, Maribor.

Jabolčnik
prvovrsten, se kupi večje množine. Ponudbe z vzorcem naj se pošljejo upravi lista pod „Jabolčnik“.

Železna peč
velika, se proda za 5000 K pri Tomažič, Sv. Petra česta 2/II.

Nov angleški tečaj
za začetnike, direktna metoda, začne za 8 do 10 oseb rojena Angležinja z dolgoletno učiteljsko prakso, dve uri na teden, 7 Din ura. Javiti se pri Miss Farler, Pražakova ulica (nova Tooniesova hiša), med 2. in 3. popoldne.

„Prager Presse“
za Jugoslavijo, najbolje informirani in najbolj razširjen dnevnik Čehoslov. Rep. in v tujini stane za kraljevino SHS vsled znižanja poštnega tarifa samo Din 40.— mesečno.

Najboljše informacije trgovske obrtne itd. držav Male antante.

Izdaja in tiska „Zvezna tiskarna in knjigarna“ v Ljubljani



„Penkula“ Pen

z lahko izmenljivim jeklenim peresom. Enkrat na teden s tankim črnilom napolnjeno piše čisto in zanesljivo kakor zlato nalivno pero. Patentirano v vseh državah.

Izdelek iz lesa z napolnilnikom in 2 peresoma Din 17-50

Izdelek iz kavčuka sistem avtomat polnjenja z 2 peresoma Din 35.—

Poslužujte se Penkula svinčnika! To je prvi vedno našiljeni in za pisanje pripravljen krajon. — Piše tanko z grafitom in v barvah. Dobi se v vseh papirnicah.

Izjava o Toplodarju.

Z veseljem Vam izjavljam, da oba aparata Toplodar, katere ste pri meni postavili, zelo dobro grejeta ter delujeta brez vsake napake in sem z njimi zelo zadovoljen. Jaz Vam za morem na Vašem res koristnem izumu čestitati in bom vsak čas to praktično napravo Toplodar vsakomu toplo priporočil. Andrej Oset, veletrgovec v Mariboru. Naroča se: Jugometalija Ljubljana, Kolodvorska ul. 18 ali R. Nipič in drug, Maribor.

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal — Kranj, Glavni trg, tvornica vseh vrst blazin, žime in morske trave, modroce na peresih. — Specijalna tvrdka za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte cene in cenike!

150.000 Din. posojila

iščem za dobo dveh let; znesek se vključi na posvetno na prvo mesto. Plačam 14%, obresti vsak mesec naprej. Cenjene ponudbe na upravo tega lista pod „Absolutno varno 73“.

Tvrdba R. Miklauc
Ljubljana, Lingarjeva — Medena ulica in Pred Skofijo
priporočila svojo bogato zalogo
v moškem blagu

kakor suknu, ševjotu za površnike in raglane, kamgarnu za obleke in modne hlače, double štofu

za zimske suk-njiče in površ-nike.

Brinjevec

samo za jamčeno, pristno kmečko blago se kupi večje množino. Najskrajne ponudbe in vzorce je poslati na poštni predal 74, Celje.

Rešimo Sokolski Tabor!

Za leto 1924

Beležni koledar
obenem mesečni, in tedenski koledar ter za dnevne beležke. V mapah ali s stojalom.

Žepni koledar
z notezom (12x7 cm).

Mali koledarček
(6x4 cm),
se dobi v vseh knjigarnah in trgovinah s papirjem, v lični in prvovrstni izdelavi.

Direktna naročila sprejema:
Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani
Wolfova ulica št. 1.

Mali oglasi v „Jutranjih Novostih“ imajo velik uspeh!